

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 5 Czerwca r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 26 maja.

Na terazniejszej Wystawie ukazały się nowe rzeczy następujące: 1) Machina parowa mocnego ciśnienia i zegar, zrobiony w Syberyi, w fabrykach Rzeczywistego Szambelana *Wsiawożskiego*. 2) Sikawka pożarowa, nowym sposobem urządzona przez *Ober-berg* mistrza *Berda*, w St. Petersburgu. 3) Wielka prassa typograficzna do drukowania zarazem na obu stronach arkusza i do szlichtowania z angielskiego modelu *CESARSKIEJ Alexandrowskiej Rękodzielni*. 4) Preparata chemiczne, chemika *Bessa* w Moskwie. 5) Kamfora, czyszczona sposobem, wynalezionym przez fabrykanta *Kabisza* w St. Petersburgu. 6) Naczynia gliniane na wzór angielskich, z fabryk *Radźcy Dworu Poskoczina*, w bliskości St. Petersburga. 7) Malowanie na szkle przez ogień, z fabryki odstawnego Jenerał-Majora *Orłowa*, w Moskwie. 8) Skóry, wyrabiane nowym sposobem *Hala*, w St. Petersburgu. 9) Sierść kóz angorskich, obywatela *Lewickiego*, z Gubernii Wołyńskiej. 10) Przędza z wełny wyczesanej, fabryki *Towarzystwa wyrobów harusowych i fabrykantów braci Huczkowych*, w Moskwie. 11) Chustki i szale Terno i materya szali, z fabryki braci *Huczkowych*, w Moskwie. 12) Kamloty, merynosy i szalony, z fabryki kupca *Hasselkasa*, w Rydze. 13) Jedwab? kaukaski syrowy, zaprowadzenia *Radźcy Stanu Rebrowa*, kręcony na wynalezioney przezeń machinie i z niego materye. 14) Blondynowe chusteczki, fabryki kupca *Aksienowa*, w Moskwie. 15) Gaza srebrna fasonowana z atlasem, fabryki *Radźcy Rękodzielniczego Kondratjewa*, w Moskwie. 16) Fulary, tkane na mechanicznych warstatach, w fabryce *Radźcy Rękodzielniczego Bitepaża*, w St. Petersburgu. 17) Jedwabne blondyny i korony z fabryki *Żurdena i Jazdowskiego*, w Sankt-Petersburgu. 18) Water-twist, z przędzalni *Półkownika Wotkowa*, pod Moskwą. 19) Nabijane Welwerty dla *Bucharyi*, wynalazku braci *Prochorowych* w Moskwie. 20) Kołdry wschodnio-indyjskie i różne materye dla Azji, z fabryki kupca *Kotelnikowa* i *Radźcy Manufakturalnego Urusowa*, w Moskwie. 21) Buk muslin i całe delikatny muslin dla Europy i Azji, z fabryki kupca *Piotra Kamiejewa*, w Moskwie.

— W wyjątku z listu prywatnego, pisanego do Moskwy o Monarszym obiedzie, na który mieli szczęście bydź zaproszeni producenci, którzy złożyli wyroby swoje na terazniejszej Wystawie (Kur. Lit. N. 16) między innemi powiedziano, że JEGO WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIĘCIA MICHAŁA NIKOŁAJEWICZA, nie można było przynieść, gdyż to była godzina jego snu. Teraz upewniliśmy się, że doniesienie to jest mylne; znajdujący się bowiem na tym obiedzie, mieli szczęście widzieć wszystkich Wielkich Xiążąt — nadzieję Ojczyzny i Cesarza, otoczonego całą JEGO NAYJAŚNIEJSZĄ FAMILIĄ.

— Do dnia 21 maja weszło okrętów do portu Narwskiego 17, do Rewelskiego podzień 20 maja 20.

— Według prywatnych wiadomości z *Tyflisu* z dnia 27 kwietnia, rozniosły się tam pogłoski o przygotowywaniu w *Trebizondzie* domu i magazynów dla angielskiej kompanii handlowej, której się spodziewają w tym roku. Mówią, że zostawać ona będzie pod opieką misji Angielskiej w Persyi i ma zamiar połączyć swoje obróty z działaniami Angielsko-Indyjskiego handlu, ażeby tym sposobem ustalić potęgę handlową Wielkiej

Brytanii w nayobszerniejszej i naybogatszej części Azji. (Pszcz. Póln.)

Warszawa dnia 7 czerwca.

Urząd Muncypalny Miasta Stołecznego Warszawy.

Otrzymał przy Reskrypcie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego z dnia 25 maja r. b. z Dyrekcyi Policji i Poczt Nr 7058 (14995) obwieszczenie, w przedmiocie zawiadomienia mieszkańców tutejszych, o nayłaskawszym udzieleniu amnestyi, znajdującym się w niewoli wojennej, Jenerałom, Sztab-i-Ober Oficerom, tudzież innym wojskowym byłego Wojska Polskiego, oraz o pozwoleniu powrotu do rodzin, a które jest treści następującej:

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych, ch i Oświecenia Publicznego.

Ogłasza niniejszém, jako nowy dowód Naywspanialszego MONARCHY, iż JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKA MOŚĆ raczył Naymiłościwiej w dniu 2 Kwietnia r. b. wydać do Ministra Spraw Wewnętrznych Cesarstwa, następujące względem jeńców byłego Wojska Polskiego postanowienie:

Manifestem Moim na dniu 20 października 1831 r., dając Nayłaskawszą amnestyą wszystkim mieszkańcom Królestwa Polskiego, przez intrygi buntowników i zbieg okoliczności w udział rokoszu wciągniętym, nie wyłączyłem od tego dobrodziejstwa wyższych Oficerów byłej Armii Polskiej. Bez względu na całą ważność ich przewinienia, zwiększonego pogwałceniem świętości położonego w nich zaufania, i użyciem powierzony im władzy przeciwko prawemu Rządowi, zostali uczestnikami miłosierdzia, mniej winnym okazanego. — Cafe ich ukaranie ograniczało się na oddalenie w głąb Rossyi. — Dziś, gdy przy pomocy Boskiej i wytrwałych usiłowań Rządu, dawniejsza pomyślność w Królestwie Polskiem co raz widocznie ustala się, i kray ten na nowo cieszyć się zaczyna tą wewnętrzną szczęśliwością, jaka przed rewolucyą była udziałem wszystkich stanów, uznając, iż można dozwolić tym osobom powrotu do oyczyzny, równie i wszystkim jeńcom wojennym: Jenerałom, Oficerom wszystkich stopni, i wojennym Urzędnikom byłych wojsk Polskich, dotąd trzymanym w Rossyi, wyjąwszy tych, którzy weszli w służbę Armii Cesarско-Rossyjskiej. Zupełnie przekonany jestem, iż, zostawszy uczestnikami pomyślności, jakimi oyczyzna ich od okropności rewolucyjnych wybawiona, na nowo zakwitła, uczują w całej sile dobroć i wspólnałość Rządu, i starać się będą (każdy w swoim okresie) zostać prawdziwie użytecznymi członkami społeczeństwa, niezachwianymi w wierności i przywiązaniu do Tronu, i wytrwają w ścisłej uległości prawey Władzy.

PRZETO ZALECAM WAM:

1. Ogłosić przez miejscowych Gubernatorów Cywilnych, wszystkim Jenerałom, Oficerom wszystkich stopni byłej Armii Polskiej, i ludziom innych stanów, po wzięciu *Warszawy*, z Królestwa Polskiego udalonym, również jeńcom wojennym Polskim, do służby Rossyjskiej nie użytym, o niniejszej Nayłaskawszej amnestyi i dozwoleniu powrotu do oyczyzny.

2. Wyłączają się:

a) Jenerał Dywizyi byłych wojsk Polskich *Krukowiecki*, i Jenerał brygady *Michał Xiążę Radziwiłł*, którzy poważyli się przyjąć Naczelnictwo buntowniczej armii i dowodził

nią przeciwko wojskom Cesarzsko - Rosyjskim, ci pozostaną do dalszego przeznaczenia na miejscach teraźniejszego pobytu.

b) Piętnastu Oficerów i niższych stopni ludzi, z których niektórzy zostają pod sądem lub śledztwem, a inni ukarani wyśłaniem w dalekie strony, za występki popełnione podczas pobytu w Rosyi, ludzie ci, względem których po ukończeniu Sądu lub śledztwa, nastąpi osobne postanowienie, zostaną w dzisiejszym swém położeniu.

3. Ułożyć niezwłocznie rozporządzenie powrotu tych osób do Królestwa Polskiego i wydatku na to potrzebnego, ze Skarbu Cesarstwa na rachunek funduszów Królestwa Polskiego, zniósłszy się z Ministrem Finansów, takowe ułożenie przedstawić do Mojego zatwierdzenia.

4. Namiestnika Królestwa Polskiego zawiadomić, o mającym nastąpić powrocie wspomnianych osób do Królestwa Polskiego, w celu stosownych z jego strony w tym przedmiocie rozporządzeń.

Dyrektor Główny Prezydujący:

(podpisano) Hr. Strogonow.

Radca Stanu, Dyrektor Wydziału

(podpisano) Lubowidzki.

Naczelnik Wydziału (podpisano) Jonczewski.

Sekretarz Jeneralny: (podpisano) Aug. Karcki.

Niniejszém do powszechnej wiadomości podaje.

W Warszawie d. 4 czerwca 1833 r.

Pełniący obowiązki Wojennego Jenerał-Policmeystra czynnej Armii i Vice-Prezydenta. — Korpusu Żandarmów Pułkownik Storożenko.

Sekretarz Greuve.

— J. K. Wość, Jenerał Adjutant, Xiążę Adam Württemberg, wyjechał do Niemiec.

— Towarzystwo Dobroczyńności na zeszłym niedzielnym posiedzeniu ogólnego zebrania, utrzymawszy przy dotychczasowych obowiązkach teraźniejszy, ciągłą gorliwością odznaczający się skład osób, do Administracji należących, te tylko miejsca obsadziło na nowo, które od ostatniego posiedzenia ogólnego w roku 1830 odbytego, zaważowały. W skutku tego wybrani zostali: Na Prezesa Administracji Jan Hr. Żubieński, na zastępcę Prezesa Prałat Tadeusz Hr. Żubieński. Do Wydziału Administracyjnego, a mianowicie do Sekcyi Funduszów, na Członków czynnych: Szateński i Lessel. Do Sekcyi Rachunkowej Czarokowski. Do Wydziału Examinacyjnego: Żelazowski i Jędrzejewicz. Na Kassjera Jeneralnego Teofil Janikowski. (Gaz. Warsz.)

A U S T R Y A.

Wiedeń d. 16 maja.

Radca tajny J. C. M. Binder, odjechał dziś rano do Berlina, aby należeć do układów odbywających się tam, przy pośrednictwie gabinetu Pruskiego, względem Belgijsko-Hollenderskiego sporu. Słychać, że w tym celu nadzwyczajny pełnomocnik Króla Hollandyi przybędzie do Berlina. A zatem jest znowu większy powód do nadziei załatwienia sporów Belgii i Hollandyi, gdyż gabinet Londyński, ma zamiar zmienić swój dotychczasowy sposób postępowania i przyłączyć się do Mocarstw Północnych. Gabinet Francuzki, uznaje może także za stosowne, korzystać z tej sposobności, dla przyspieszenia ugody dobrowolnej, która dotąd, pomimo wszelkich środków przymusu, nie została zawartą.

— Dnia 29 —

Układy Seymu Węgierskiego, od czasu ostatniej odezwy Królewskiej, pomyślnie się odbywają, i jest nadzieja, że będą szybko i skutecznie ukończone.

W naszej marynarce kilka zmian będzie przedsięwziętych. Artyllerya ma być pomnożoną dwiema nowemi kompaniami. Służba morską zwraca teraz więcej uwagę rządu, i będzie znacznie uławniona i ulepszona.

Wiadomości o wypadku wyborów w Württembergu i Baden, wielkie tu sprawiły wrażenie; lękają się tam burzliwych rozpraw. W razie potrzeby, Związek nie zaniedba, dla utrzymania

powagi Rządów. Poseł jeneralny Związku, Hrabia Münch-Bellinghausen, powróci wkrótce do Frankfortu. (Gaz. Warsz.)

T U R C Y A.

Konstantynopol dnia 11 maja.

Dnia 6 b. m. Sułtan wydał następujący firman amnestyi do Wezyra, Mirimiranów, Mollahów, Kadych, Naibów, Musselimów, Wojewodów, Ajanów, znakomitych osób i innych urzędników w Natolii:

„Przyjąwszy zapewnienie wierności, uczynione przez Namiestnika Egiptu, Mehmeda Alego Paszy i syna jego Ibrahima, użyczyłem im swą wysoką łaskę. Posiadanie Namiestnictw Krety i Egiptu zostało Mehmedowi Alemu potwierdzone. Mając wzgląd na osobiste jego prośby, odstąpiłem mu powiaty Damaszk, Syryi, Trypolis, Seide, Safed, Aleppo, Jeruzolimy i Naplus, wraz z okręgiem pielgrzymów, i dowództwem w Dżydda. Syn jego Ibrahim Pasza, otrzymał na nowo tytuł Szeika-al Harem Mekki i powiat Dżydda; prócz tego uczyniłem zadosyć prośbie, o odstąpienie powiatu Adana, pod tytułem Machassel. Podług przepisów sprawiedliwości, ludzkości i łaski postępując, rozkazuję każdemu, którego się to dotyczy, aby w różnych częściach Natolii, nikt z mieszkańców nie był ciemiężony, z powodu przeszłości, i poprzednie wypadki puszczone były w niepamięć. Wy zaś oznajmiamyście moje wspaniałe zamysły, tym wszystkim, którzy stoją pod waszemi rozkazami; będziecie się starali uspokoić umysły w tym względzie i wszelkich przykładać macie usiłowań, aby ze wszystkich stron narodu, który mi jest przez Boga powierzony, odbywały się modły za mą wysoką osobę. Dla zawiadomienia was o tém, niniejszy firman został wydany, w porozumieniu z moim Hatti-Szeryssem. Ogłosicie więc wszystkim, którym to się tyczy, mą wysoką wolę, uspokoić mieszkańców, i nakłonić ich do modłów za mą. Starajcie się, abyście się do tego stosowali, i nie dopuszczajcie, aby ktokolwiek przeciw moim zamiarom był uciemiężany.” (Gaz. Warsz.)

G R E C Y A.

Allgemeine Zeitung zawiera dawniejsze pismo Rosyjskiego Admirala Riccorda, do Feldmarszałka Xięcia Wrede, i dwa listy Xięcia Gustawa Wrede do swej matki (z Nauplii z dnia 28 Marca i 4 Września 1832), jako dowód przeciw obwinieniu, jakoby Xiążę Gustaw Wrede, starał się o otrzymanie godności Prezydenta Grecyi. (Gaz. Warsz.)

P R U S S Y.

Berlin dnia 1 czerwca.

Gazeta ministeryalna zawiera, co następuje: „Otrzymaliśmy wiadomości z Londynu, że wymiana ratyfikacyi kowencyi z dnia 21 nastąpiła pomiędzy Xięciem Talleyrandem, Lordem Palmerstonem i P. Dedel dnia 29 t. m. Bezpośrednio potem podpisano rozkazy do zniesienia embargo, i wysłano je do wszystkich portów. P. Witoks, wysłany od P. Van de Wejer, przywiózł Rządowi tę wiadomość. (z Gaz. Codzien. Warsz.)

N I E M C Y.

Spejer dnia 28 maja.

Dziś rano będący tu na założdze strzelcy piesi i konni, udali się do Neustadt i Hambach, dla zapobieżenia wszelkim nie-pokoynościom, zayść mogącym dziś, jako w dniu rocznicy uroczystości Hambachskiej. (z Gaz. Warsz.)

Monachium d. 29 maja.

P. Chateaubriand przybył do Waldmünchen, gdzie oczekuje na pasporta z Pragi, dokąd jedzie w zleceniach Xiężney Berry do Karola X, i do jego rodziny.

Mówią, iż posłano rozkazy do szwadronów jazdy, znajdujących się przy Bawarskim korpusie w Grecyi, aby niezwłocznie powracali do oyczyzny.

Kolonia dnia 28 maja.

Naczelnie Dowodzący ósmym korpusem armii, Jenerał jazdy, Baron Borstell, przybył tu dzisiaj, a jutro odprawi przegląd wszystkich stojących tu wojsk. (z *Gaz. Codzien. Warszaw.*)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 29 maja.

P. Mazel udał się onegdaj z odpowiedzią Króla, na propozycje Londyńskie do Anglii. I oby Posłowie wystali gońców do swych Dworów.

— Dnia 31. —

Dziś otrzymał rząd przez statek parowy, *Batavier z Londynu*, zamienione ratyfikacje umowy, zawartej także dnia 21 b. m. z Anglią i Francją.

Amszterdam d. 28 maja.

Doszlśmy już do tymczasowego pokoju: dzisiejszy *Handelsblad* donosi w tery mierze, co następuje: „Z niewymówną radością donosimy, że przedugodny traktat, który został przez Referendarza *Mazel z Londynu* do *Hagi* przywieziony, w poniedziałek dnia 27 m. b. jest przez J. K. M. potwierdzony, i że ratyfikacja tegoż jeszcze dnia została przez statek rządowy do *Londynu* przesłana. Zezwolenie Królewskie tyczy się tak objaśniającego artykułu dodatkowego, jak i samego traktatu. Jest nam również miło zapewnić z wiarogodnego źródła, że przystąpią niezwłocznie do układów nad zawarciem ostatecznego traktatu, i mamy powód do nadziei, że układy te uskutecznią ostateczne załatwienie kwestyi Belgijskiej.“ (z *Gaz. Warszaw.*)

Bruxella d. 28 maja.

Król udał się wczora w towarzystwie swego wuja, Xięcia *Reuss-Lobenstein-Etersdorf* do *Löwen*, dla odprawienia przeglądu, nad stojącymi tam obozem wojskami.

W *Antwerpii*, znowu niektóre niespokojności miały miejsce: gdyż bito osoby noszące na ulicy białe kapelusze pod pozorem, że to jest znakiem stronnictwa *Oranżystów*.

— Dnia 29 —

Król powrócił wczoraj w wieczór z obozu pod *Diest* do *Bruxelli*.

Jeden *Dziennik* tutejszy mówi: „Kuryer gabinetowy *Wittochx*, udał się onegdaj zład do *Londynu*, i jak słychać, przywiezie odpowiedź rządu na ostatnie propozycje *Hollandyi*, która z naszej strony miała być odmówną.“ (z *Gaz. War.*)

ANGLIA.

Londyn dnia 24 maja.

Gazeta *Courrier* donosi: „Traktat opiekuńczy dla Belgii uważać można za zawarty, lecz wewnętrzne niepokoje w Belgii, zdają się dopiero rozpoczynać. Cały kraj wzburzony został z powodu nowych wyborów.“

— Dnia 25 —

W *Sheffield* odprawito się zgromadzenie tamiecznego politycznego towarzystwa, które podpisało prośbę do Króla, o zniesienie teraźniejszego ministerium; przytomnych było 600 osób.

Gazeta *Courrier* czyni uwagę, iż z przelężonej w izbie wyższej korespondencji o francuzkiej wyprawie do *Algieru*, której powody wymienił Xiążę *Polignac*, zupełne zniszczenie rozbój morskiego, całkowite zniesienie niewolnictwa chrześcian, i uwolnienie chrześciańskich mozarstw od płacenia haraczu *Algierowi*, nie da się nic o właściwych zamiarach *Francyi* wyjaśnić, i może tylko do tego posłużyć, że wykaże dyplomatyczne obroty, przez jakie gabinet *Polignaca*, zapytywaniom *Hrabiego Aberdeen* potrafił się wywinąć.

— Dnia 28 —

Znajdujące się tu pod embargo okręty *holenderskie*, czynią już przysposobienia do odplynienia; co chwila spodziewają się rozkazu powrócenia do swego kraju. (z *Gaz. Codz. War.*)

Dziś obchodzono imieniny Królewskie. Xiążę *Orleanu* przybył w powozie Króla wraz z Xięciem *Talleyrand*. Xiążę *Brunswicki* był także przytomnym.

Na balu dzieciennym, danym przez Królewstwo dnia 24 w uroczystość urodzin Xiężney *Wiktorii*, solenizantka przybyła wraz z swą matką, Xiężną *Kent*, w sukniach z materyi z fabryk *Angielskich*.

Przedugodny traktat z *Hollandyą* zawarty, jest w rzeczy samej ten, który był już dnia 14 lutego proponowany przez *Angielskiego* i *Francuzkiego* pełnomocnika.

Oboje Królewstwo będą pojutrze u *Arcy-Biskupa Canterbury* na obiedzie. Król na posłuchaniu przeszłej soboty oznaymił mu, iż go odwiedzi; pierwszy raz *Monarcha* ten, od wstąpienia swego na tron, odwiedza *Prymasa Angielskiego*. *Arcy-Biskup* zaprosił *Ministrów* i wiele znakomitszych osób na tę ucztę.

Xiążę *Orleanu*, powrócił wczoraj po południu o godzinie 5ciej, z podróży swey do *Londynu*.

W *City* biega wieść, że w *Coves* oczekują 800 ludzi wojska *Francuzkiego*, mającego się złączyć z wyprawą do *Lisbony*, pod *Kapitanem Napier*.

— Dnia 31. —

W skutek ratyfikacji przedugodnego traktatu nadesłanej z *Hagi*, przez rozkaz gabinetowy z dnia 29 b. m. w wczorayszej *Gazecie Nadwornej* ogłoszony, embargo na okręty *Hollenderskie* w tutejszych portach zostało zniesione. (z *Gaz. Warsz.*)

FRANCYA.

Paryż dnia 22 maja.

Nietylko *Pedroisci*, ale i *Miguelisci* rekrutują swe wojska we *Francyi*; miano już przeszło 1,000 ludzi po większej części z byłej *gwardyi Cesarskiej* zwerbować dla *Don Miguela*.

— Dnia 24 —

Ministryum wezwało okólnikiem wszystkich *Prefektów*, aby przestali listę imion tych urzędników, *officerów* i urzędników *gwardyi narodowej*, którzy *prenumerują* na *dzienniki National* i *Tribune*, i należeli do *składek* do *kar*, na które te *dzienniki* kilkakrotnie były *skazane*.

— Dnia 25 —

Jedna z gazet, zawiera bardzo skwapliwą wiadomość, iż ratyfikacja Króla *Hollandyi*, już wczoraj tu przybyła. Król udzielił wczoraj *Hrabiemu de Merode* posłuchanie.

Dziś rano u *Marszałka Soult*, odbyła się konferencja, między Xięciem *Brogie*, a *Hrabią Pozzo di Borgo*, który miał dwie noty podać.

— Dnia 26 —

Oyciec Xiężney *Beaufremont*, użalał się wczoraj w *Izbie Parów*, na wieść przez *France Nouvelle* rozszerzoną, jakoby *Hrabia Lucchesi-Palli*, wysiadł u jego córki.

Dziś rano *Posel Don Pedro* miał posłuchanie u Xięcia *Brogie*, na którym miała być mowa, o zaliczeniu 10,000,000 fr., ze strony Rządu *Francuzkiego* dla *Don Pedra*.

Król *Ludwik Filip*, w ostatnich dniach, kilkakrotnie rozmawiał z *Poslem Papieżkim*, i osobiscie z tymże rozpoczął umowę, w skutku której, *Antona* ma być przez wojska *Francuzkie* opuszczoną. Słychać, że akt tego się tyczący, którym wprzódby inie jeszcze *Dwory* mają być wiadomione, został już udzielony *Posłowi Austryackiemu Hrabieciu Appony*, który z zadowoleniem go przyjął. (z *Gaz. Warsz.*)

Gazeta *Quotidienne* zapowiada, iż umieszczać będzie kolejno artykuły, udowodniające, iż rewolucya *lipcowa* wszystkie rządy i kraje, które się do niej przyłączyły, tylko *nieszczęścia* nabawiła, gdy przeciwnie położenie rządów, które się wstrzymywały, stało się daleko lepszym. (z *Gaz. Codzien. Warsz.*)

— Dnia 27 —

Jeden z *Dzienników Paryzkich* pisze: „Od niejakiego czasu widać w oknach tutejszych sklepów rycin, portrety *Karola X*, około których publiczność spokojnie przechodzi. Jak się czasy zmieniają!“

Podług *Messenger*, Jenerał *Guilleminot* został teraz niezawodnie mianowany Gubernatorem *Algieru*, które też przyjął.

Towarzystwo emancypacji politycznej reformy Parlamentowej i Elektoralnej we Francji, odbyło przed kilku dniami zgromadzenie, i obratło Vice-Hrabiego *Chateaubriand* swym Prezesem. Xiążę *Fitz James* zajmie krzesło Prezesowskie, aż Vice Hrabia powróci z *Pragi*.

Z Departamentów południowych Rząd otrzymał niepomysłne wiadomości we względzie czynności Karolistów.

Dziennik *Charivari*, dołączył wczoraj rysunek przyszłego obwarowania *Paryża*, i sposób, w jaki ma być ono użyte. Z fortyfikacyi widać strzelanie do stolicy.

Jako miejsce zbiorowe dla rekrutów, zaciągniętych dla armii *Don Pedra*, oznaczono *la Rochelle*, gdzie oczekują pięć Angielskich statków, które mają zabrać na siebie wyprawę. Z *Bordeaux* na okęcie *Industrie*, udał się już tam jeden oddział, a cały korpus do dnia 15 czerwca, ma tam przybyć.

Słychać, że Minister spraw zagranicznych, zaraz po przyjęciu jego budżetu, uda się w podróż do kąpiel.

Względem przedugodnego traktatu między *Hollandyą* a *Belgią*, mówi *Messenger*: „Po trzechletnich układach, z których wypadły dwa tak nazwane ostateczne akta, widzimy się teraz zaprowadzeni do tymczasowości, gdyż nikt nie może się mylić względem myśli, zawartej w przymiotniku przedugodny. Embargo ustaje, jeńcy powracają, a stosunki będą znowu tak przywrócone, jak były przed wyprawą do *Antwerpii*. Innemi słowy: ponieważ cytadella nie może być przywróconą Królowi *Wilhelmowi*, musi się ograniczać na warunkach, które posiada, a z których trzy należą do *Belgii*, aby zawsze był panem *Skaldy*. Widocznie nawet jest, że posiadanie tych twierdz, jest korzystniejszym dla przyszłych planów *Hollandyi*, jak *Venloo* i *Limburg*, gdyż wolna żegluga na *Skaldzie*, naybardziej *Hollandyą* interessować musi.

Dnia 26

Hrabia *Lucchesi-Palli* odpućnie wraz z Xiężną; żądać jednak będą od niego, aby podpisał metrykę urodzenia młodej *Anny Maryi Rozalii*. (z *Gaz. Warszaw.*)

Marszałek *Maison* odjechał do *Karlsbadu*; używanie tamecznych kąpeli polecone mu jest przez lekarzy. Za miesiąc powróci tutaj dla odebrania swoich instrukcyi, i udania się na swoją posadę poselską do *Petersburga*.

Z *Madrytu* donoszą, że dnia 20 czerwca ogłoszona będzie amnestya bez wyjątku, a ztym także dla *P. Calomarde*; wątpimy jednak, aby się rozciągać miała na *Minę*, *Quiroga* i innych.

Dnia 29

Wczoray wystano urzędnika z ministerjum spraw zagranicznych, z poleceniami do *Włoch*; wiezie on do *Turyngu* depesze dla naszego Posła, z kąd udać się ma do *Rzymu* i *Ankony*. Jego poselstwo spowodować miała zawarta kowencya pomiędzy *Dworami Wiedeńskim* i *Sardyńskim*, której przedmiotem ma być zbudowanie nadgranicznej warowni, naprzeciwko *Simplonu*.

Onegdaj zgromadzili się u Króla w *Neully*, Minister *Belgijski* i Hr. *Montalivet*, Pan *Fain* i Baron *Schönen*. Naradzano się względem posagu Królowej *Belgów*, i nad reklamacyami czynionemi w tej mierze przez Króla *Leopolda*; postanowiono, aby, nim ta kwestya rozstrzygnięta zostanie, wypłacono miesięcznie po 50.000 ft.

Mówią wiele o planie ministerjum wojny, względem zreformowania sztabu gwardyi narodowej *Paryzkiej*. Od niejakiego czasu podano się wielu kapitanów dymisyi.

Dla oszczędzonych za czasów restauracyi obywateli, za przestępstwa polityczne, przeznaczono teraz sumę 80,000 fran.; do rozdzielenia tejże mianował Minister spraw wewnętrznych Komisya, składająca się z Marszałka *Gérard*, jako Prezydenta, Xięcia *Choiseul*, Barona *Bignon*, Jenerała *Didier* i Deputowanych *Dellessert*, *Madier de Montjan*, *Sappey* i *Viennet*, która od 1go czerwca, tylko za złożeniem dowodów, rozdawać będzie z tej summy stosowne wsparcia. (z *Gaz. Codzien. Warszaw.*)

W ciągu narad nad zaręczeniem pożyczki *Greckiej*, jeden członek Izby Deputowanych rzekł, iż wplynienie do *Dardanellów* zostało eskadrze *Francuzkiej* wzbronionem. Twierdzenie to, Xiążę *Broglie* oświadczył za bezzasadne. Gdy jednak kilka Dzienników, a mianowicie *Courrier Français*, wczoray powtórzyły toż twierdzenie; dziś *Monitor* na nowo nayusilniej je zbija.

Mówią o blizkiej podróży Xięcia *Nemours* do *Normandyi*.

Słychać, że wieść o przybyciu Hrabiego *Lucchesi-Palli*, została rozszerzoną przez osobę, która w różne miejsca porozsyłała bilety wizytowe z jego imieniem.

Rząd chce znajdującym się w *Szwajcaryi* wychodcom, tylko pod tym warunkiem zezwolić powrotu do *Francyi*, aby się udali do *Algieru*, dla służenia tam w legii cudzoziemców. (z *Gaz. Warszaw.*)

Dnia 30

Wczoray w południe przybył Król do miasta, i udzielił *Austryackiemu* Posłowi, Hrabie *Appony*, pożegnalną audyencyą, która przeszło godzinę trwała. Hrabia udał się w podróż do *Wiednia*. (z *Gaz. Codzien. Warszaw.*)

HISZPANIA.

Madryt dnia 14 maja.

Słychać, że *P. Stratford Canning*, na tajnym posłuchaniu u Króla, otwarcie oświadczył, że ponieważ przeciw pierwszemu Ministrowi, nic zdziałać nie może, postanowił więc odjechać. Gdy *J. K. M.* na to oświadczenie nie odpowiedział, Pan *Canning* miał żądać o swe pasporta. W hotelu jego czynią już przygotowania do odjazdu, który na dzień 20 jest przeznaczony. *P. Canning* tymczasem odbył podróż do wszystkich zamków Królewskich, może dla zostawienia czasu Ministrowi, aby się inaczej namyślił; kto jednak zna stałość *P. Zea*, wie zapewne, że nie w swych postanowieniach nie zmieni.

Dnia 20

Odjazd Pana *Stratford-Canning* oznaczony jest na przyszły czwartek. Baronet nie ma być z kontent z swego poselstwa. (z *Gaz. War.*)

WŁOCHY.

Turyng d. 23 maja.

Gazeta *Nadworna* donosi, że *Bey* w *Tuni*, po przybyciu eskadry *Sardyńskiej*, pod dowództwem *Kontr-Admirała* Hrabiego *Viry*, przyjął ultimatum, podany przez nasz rząd, i zezwolił na żądane zadosyć uczynienie. (z *Gaz. War.*)

INDYE WSCHODNIE.

W *Kalkucie* dnia 10 listopada odbyło się zgromadzenie, około 400 nayznakomitszych mieszkańców, pochodzenia *Indyjskiego*, dla naradzenia się: jakim sposobem naylepiej możnaby okazać wdzięczność, za zniesienie zwyczajnego palenia się wdów. — *Babu Collinath Roy Chowdhry* proponował, aby podać Królowi adres, wyrażający wdzięczność, którą *Indyo-Anglicy*, z powodu wydanego prawa czują. Propozycya jednogodnie przez zgromadzenie przyjęta została. (z *Gaz. War.*)

Obszary	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Stan powietrza.
Obszary meteorologiczne.	d. 2 o 3 wieczor.	27 cal. 7,9 lin.	+ 19 stopni.	Południowy.	Pogoda.
	d. 3 — — —	27 — 6,7 —	+ 23 — —	Południowy.	Pogoda.
	d. 4 — — —	27 — 11 8 —	+ 16½ — —	Zachodni.	Chmury.
	d. 5 o gods. 3½ rano.	28 — 0,9 —	+ 9½ — —	Półn.-Zach.	Pogoda.